

בעה (באר שבע) 4062-03-25 - יוסף קייאן נ' מדינת ישראל

בע"ח (באר-שבע) 4062-03-25 - יוסף קייאן נ' מדינת ישראל לשלום באר-שבע
בע"ח (באר-שבע) 4062-03-25

יוסף קייאן

נ ג ד

מדינת ישראל

עו"ג ע"ד טליה פלמן

בית משפט שלום בשבתו כבית משפט לתעבורה בבאר-שבע
[08.06.2025]

כב' השופט הבכיר, אלון אופיר

החלטה

בפני בקשה לפי סעיף 45 בפקודת הראיות (נוסח חדש), התשל"א-1971 להסרת חיסיון.

בקשות המקורית של הנאשם חולשה על במקור על אסופה חומרិי חקירה ומסמכים לגבים קיבלת המדינה תעוזת חיסיון חתוםה ע"י השר לביטחון פנים.

במהלך הדיון בבקשתו זו, צמצם ב"כ הנאשם את בקשתו לעדותו של הנאשם עצמו במשפטה אשר העברה אליו במסגרת זכות העיון של הנאשם, וחילקם מתוכה הושחרו על ידי המדינה בטענה כי אלה מצויים תחת תעוזת החיסיון שקיבלה.

בבקשתו ובדיוון שהתקיים בפני, טען ב"כ הנאשם כי החלקים שהושחרו על ידי המדינה פוגעים בהגנת הנאשם שכן חלקים אלה מהווים את גרסתו במרכיזת בפרשה זו ולפיה נהגתו הלאורית בזמן פסילה אינה מהווה עבירה על החוק בסיטואציה בה היה הנאשם מול גורמי האכיפה עובר לזמן בו נוג ברכב.

בדיוון שהתקיים בפני, אליו זומנו גם גורמי מודיעין וחסינונות רלוונטיים של משטרת ישראל, הציגה המדינה (בمعنى צד אחד) את חקירות הנאשם באופן מלא לבית המשפט, ולאחר שבית המשפט צפה בחומר נשוא בקשה זו, התקיים דיון גם בפני ההגנה (בمعنى צד אחד) במהלך הסביר ב"כ הנאשם את עמדתו המשפטית ביחס לחשיבות חומר החקירה המבוקש להגנת הנאשם.

בהתאם לעמדת המדינה, מתן עיון בעדותו המלאה של הנאשם לנאים עצמו, עלולה לעמוד את הנאשם בסכנה לה המדינה אינה מוכנה להיות שותפה.

לשיטת המדינה, ומאחר ומדובר במידע שהנאים עצמו מסר בחקירותו, אין כל מניעה כי ככל שיבחר להיעיד יחשוף הוא מיוזמתו כל מידע שיבחר (ובכללו זה המידע שמסר בחקירותו שחילקה חסוייה) אך מבחינת המדינה, אין היא חופשיה לאפשר הסרת חיסיון מפרט חקירה שהסרתו תעמיד את הנאשם בפוטנציאל של סיכון.

- דין -

בע"פ 4659/08 מהדי ג'בארין נגד מדינת ישראל קבע בית המשפט העליון (טור שוחרר על הלכה קודמת) את הדברים הבאים:

"הלכה היא כי חינויו של חומר החוקירה, בכל הנוגע לבקשת הנאשם להסרת חיסין לפי סעיף 45 לפקודת הראיות נקבעת בכל מקרה ומקורה לגופו של עניין על פי שדה המחלוקת שבין הتبיעה לנאים. השאלה שיש לענות עליה ב כדי להחליט האם להסיר את החיסין אם לאו הינה האם בעדות החסיפה מצוי פוטנציאלי ראייתי, האם יצא מהכח אל הפועל, יהיה בו לפחות ציפיות הראייתית השונות הגלומות באותה עדות. על אופציות אלה ילמד השופט מכלול הנסיבות, לרבות ציפיותו של הנאשם, שאוthon הוא רשאי למסור לבית המשפט שלא בנסיבות התובע. ציפיותו של הנאשם נבחנות באמצעות אובייקטיבית. השאלה אינה אם הנאשם סבור שיש ספק באשמו אלא האם בעדות טמון פוטנציאלי ראייתי שיש בכוחו להעלות ספק סביר בעניין אשמו [ראו: פסק דיןו של הנשיא א' ברק בע"פ 889/96]."

מازריב ב' מדינת ישראל, פ"ד נא(1) 433, 466 (1997)).

מבחנו המשפטי של חומר החוקירה ממנו מבקשת ההגנה להסיר את החיסין שנית למדינה, נעוץ בשאלת, האם יש בה בעדות הנאשם עצמו ב厶קה זה, פוטנציאלי ראייתי שאם יהפור לגלו, משמע יהפור לחלק מחומרין החוקירה הרלוונטיים לדין המשפטי ולמערך הראיות שיעסוק בו בבית המשפט, יהיה בו לפחות צדי להעלות ספק סביר לגבי אשמו של הנאשם.

לאחר שקרותי את עדותו המלאה של הנאשם במשטרה, ולאחר ששמעתי את ב"כ הנאשם בפני (שלא בנסיבות התובע) כפי ששמעתי את הتبיעה וגורמי המודיעין והחסינות שלא בנסיבות הגנה, הגעת למסקנה ולפיה דין בקשה הנאשם להתקבל ולהלן נימוקי להחלטה זו:

בדין בו שמעתי את ב"כ הנאשם ללא נוכחות הتبיעה, הסביר ב"כ הנאשם את קזו הגנת הנאשם ולפיו לעדותו המלאה כפי ששמעתנה במשטרה במהלך חקירתו הראשונית יש משקל רב לתמיכה בקו הגנתו.

אני מסכימ (לאחר בוחנת עדותו המלאה של הנאשם) כי לתוכן המלא של עדות הנאשם כולל את החלקים ה"מושחרים" יש פוטנציאלי כדי לעורר ספק סביר באחריות הנאשם לביצוע העבירה, אם יתרברר כי הדברים שטען אכן נכונים ומדויקים (זאת בבדיקה אובייקטיבית של עדמת הגנה).

אדגיש כי יתכן והמדינה מחזיקה במשפט ראייתי הסותר את דברי הנאשם בחקירותו, אך מניעה מהנאום באמצעות חיסין מלהביא את גרסתו שלו בפני בית המשפט, ובכלל זה גרסתו הראשונית (שבהתאם לפסיקה משקללה הראייתי רב ועדות מאוחרת בבית המשפט), מהטעם לפיו המדינה סבורה שהשיפוט המידע תעמיד בסיכון את הנאשם, אינה מנעה לגיטימית, ככל שנאים עצמנו מבקש ומחייב למרות הסיכון הנטען, להביא את עדותו המלא בפני בית המשפט.

שונה לחולוטין היה המצב לו בבקשת הנאשם הייתה עלולה לסכן צד ג', או אז היה על בית המשפט לבצע אייזון אחר בין זכותו של הנאשם לקבל את כל הריאות הנוגעות לו (כאשר חלקן חסנות תחת חיסון) אל מול סכנת החיכים שתיגרם חיללה לצד ג' ככל שחלק מהראיות החסניות יהפכו גלוויות.

בפרשה שבפני, הנאשם עצמו הוא שմבקש לחשוף את עדותם שלו עצמו חלק מכך הגנתו, וזאת לאחר שהסביר מדוע לראייה זו יש פוטנציאל להעלות לפחות ספק סביר ביחס לאש灭תו, והכל כאשר הוא מודיע היבט לסייע העצמי שלו כפועל יוצא מפעולה זו.

אני סבור כי נוכח עמדת הנאשם עצמו, רצונה של המדינה להגן עליו בסוג מפני זכותו הבסיסית של הנאשם להביא ראיות לבית המשפט שיש בהן פוטנציאל כדי לזכותו, ובבקשת החיסון של המדינה לפני חילק ספציפי זה של הריאות, אינה עומדת עוד בעניין כבקרה לגיטימית.

ודוק - על פניו אין מניעה כי הנאשם יבחר להuide ולוחזר על הדברים שאמר במשפטה (ככל והחישון ימשיך לחול על החלקים "מושחרים" בעודתו), אך ככל שיבחר בדרך משפטית זו בלית ברירה מבחינתו, הוא חייב יהיה לעמוד גם לחקירה נגידית של הטבעה, מצב אותו זכותו של כל הנאשם למנוע מעצמו בבחירה שלא להuide, ובמקרה זה, ככל שיבחר הנאשם באפשרות לגיטימית זו, וככל שעדותו שלו עצמו תישאר חסינה עם חילק "מושחרם", לא תהיה בפני בית המשפט כרואה רלוונטיות גרסתו המלאה של הנאשם במשפטה ובכך תיפגע הגנתו.

ויצא, כי קבלת עמדת המדינה, תכפה על הנאשם מצב של עדות וזאת כדי שבית המשפט יחשף לגרסתו המלאה, ובכך תישלך זכותו מכח החוק, לבחור שלא להuide.

אני סבור כי הקושי שהציגה המדינה בהסרת החיסון מבחינתה, יכול לבוא לכל פתרון שלא יוצר "השלכות רוחבן" של החלטת בית המשפט ביחס לתיקים אחרים, ככל שהמשר הדין בעניינו של הנאשם יהיה בדלותים סגורות, וכן יוכל מצד אחד הנאשם עצמו לקבל את עדותו המלאה שלו עצמו במשפטה (לאו "השחרת" חילקים ממנה), והוא יוכל מצד במשפטו ללא חשש (ככל שיבחר לעשות כן) כאשר עדותו תישאר חסינה לציבור אך גלויה לצדים ולבית המשפט, וכך מצד אחד לא תיפגע בכל דרך הגנתו הנאמן, ומצד שני, פרטיהם שעולמים להעמיד את הנאשם בסכנה, לא יהיו גלויים לציבור הרחב והמדינה לא תועמד במצב בו חשפה את הנאשם לסכנה זו או אחרת.

אני קובע לכן, כי יוסר החיסון מעודתו של הנאשם עצמו במשפטה בפרשה זו (הסרת החלקים המושחרים מעדות הנאשם).

ב"כ הנאשם יהיה רשאי לחייב לידי במסגרת זכות העיון שלו את גרסת הנאשם כפי שניתנה במשפטה באופן מלא ולא כל הסתרה של חילקים ממנה.

המשר ההליכים בתיק זה יהיה בדלותים סגורות וכל חומר החקירה שיוגש לבית המשפט ובכלל זה העדויות ששימשוו בתיק זה יהיו חסונים לציבור ופתוחים לעיון הצדדים בלבד.

גם הכרעת הדין על נימוקיה תהיה חסינה ולא תפורסם זולת לצדים עצם מהנימוקים שהעלתה המדינה בפני. ניתנה היום, י"ב סיון תשפ"ה, 08 יוני 2025, בהעדר הצדדים.